

Novo izvoljeni guverner Cox upe- lje nove postave za gostilničarje

Gostilniške postave za dr-
žavo Ohio se bodo spremenile
novem letu, kakor hitro nasto-
pi vlado novo izvoljeni guver-
ner Cox. Želja novega guver-
nerja je, da se gostilniško vpra-
nje je popolnoma izloči iz po-
litike. Vsaka stranka je izrab-
ljala dosedaj gostilničarje v
svoje namene. To je treba pre-
prečiti. Sedaj obstoječa posta-
va zahteva, da morajo vsi go-
stilničarji vsako leto prositi za
novo licenco, in odvisno je od
licenčnih komisarjev, ali pono-
vijo licenco ali ne. To se bo od-
pravilo. Prošnje za gostilne se
ne bodo podeljevale v okto-
bru ravno pred volitvami am-
paka junija meseca. Nadalje se
bo naredila postava, da bo vsa-
kemu uradniku, ki ima kaj o-
praviti z gostilnami, prepove-
dano pripadati kakoli politični
organizaciji. Nadalje se bo gle-
dalo tudi na to, da gostilničarji
ne bo živeli v neprestanem stra-
hu leto za letom, kdaj mu od-
vzamejo licenco. Kdor dobi en-
krat licenco za gostilno jo bo
obdržal, in v zvezi s tem bo le
tedaj, če se pregreši proti go-
stilniškim postavam.

Prvi sneg smo dobili v
Clevelandu v torek. Nastal je
objednem hud mraz, ki prinese
seboj kakor navadno vsako
leto pomanjkanje plina za kur-
javo. Celo leto se mesto ne bri-
ga, da prisili plinovo družbo,
da upelje dovolj plina v mesto,
kadar pa pride zima in mraz,
tedaj se pa začne vsako leto
neštevilne preiskave, dolgi se
iden družega, časopise ozna-
čuje vzroke, naredi se pa niče-
sar ne. To opazujemo v Clevel-
andu že zadnjih osem let. Vse-
lej kadar je mraz, zmanjka pli-
na, ljudje morajo bivati v mrz-
lih sobah, plačevati ogromne
račune, vršijo se preiskave.
Kakor hitro pa je gorkeje, je
opet vse pri starem.

Vedno več darov prihaja v
glavni urad za stavbo Narod-
nega Doma. Te dni sta oddala
na glavni urad svoto \$7.80 An-
gela Trampus in Ation Sta-
novnik, ki sta nabrala te de-
narje na banketu dr. Jadranske
Vila, št. 178 SNPJ. Nabiralcem
na darovalcem se izreka iskren
zahvala za trud.

Štiri se govorica po nasel-
ju, da direktorij S. N. Doma
prekaja delnice osebami, ki niso
slovenskega plemena. Zadnja
konvencija je sklenila, da se
delnice splošno prodajajo, ni
bilo omejeno na narodnost.
Direktorij je prisiljen prodaja-
ti delnice komur more, ker itak
posamezni delničarji nimajo
klasu, ampak samo društva.
Vsi faktori, ki to govorijo šli-
jo, naj postanejo prej sami
delničarji, in če bo dovolj slo-
venskih delničarjev, ne bo tre-
ba iti k tujcem delnice proda-
ti. Toliko cenjenim gospodom
naznanje.

Pri dr. Sloveški Sokol sta
bila na zadnji seji izvoljena za-
stojnika za letno sejo Slov.
Kar. Doma Fr. Strehovec in
ohn Močnik.

Precej naših rojakov se je
zadnje čase naselilo po raznih
mestih države Ohio, kjer prej
ni bilo še Slovencev. Tako dobi-
mo naročila za list iz mest
Hiram, Ohio, Niles, Ohio, Co-
lumbus, Bucyrus in drugje,
kjer prej ni bilo Slovencev. Iz
rojakov se je v omenjenih me-
stih ta teden naročilo na naš
list. Lepa hvala.

Slovenske matere in žene,
ki bi se rade zastopale naučile
angleškega jezika, ki jim veliko
pomaga v življenju, so prijaz-
no vabljene, da se udeležijo
kurzusa v Goodrich House,
130 E. 31st St. Vpišete se lah-
ko tam vsak dan ob pol dveh

popoldne, Matere, prinesite s
seboj tudi otroke, kajti v isti
hiši je lepo igralnica za otroke,
ki se lahko igrajo, dočim se vi
učite. Dobro nadzorstvo in pri-
jazni ljudje, vas pričakujejo. V
kratkem času se naučite pisati
in brati angleško.

Jugoslovanski Sokol ima
izvanredno sejo v sredo, 22.
nov. v Grdinovi dvorani.

Vsi člani podružnice Slo-
venske Lige v Clevelandu se
opozarjajo, da se vrši velevaž-
na seja Slovenske Lige v torek,
21. novembra v Grdinovi dvo-
rani. Pridite vsi brez izjeme.
Več važnih stvari je na progra-
mu. Pričakujemo obilne ude-
ležbe. Na programu je Jugo-
slovansko Zborovanje v Pitts-
burgu.

The Cleveland Telephone
Co. ki je lansko leto izjavila,
da je vredna \$392.000 je letos
prostovoljno priznala, da je v
resnici vredna \$907.000, in bo
torej plačala trikrat toliko dav-
ka kot lani. Auditor je grozil,
da bo sam dal prečiniti premo-
ženje kompanije, če kompanija
sam ne prizna svoje vrednosti.

Mestna zbornica se bo pri-
čela pečati z vprašanjem o ce-
stni železnici. Pritožbe od ljud-
stva so splošne, da so ljudje v
karah preveč nagnjeni, da
kompanija ne pošilja dovolj
vozov na ceste. Posebno slaba
je služba na St. Clair ave. ka-
rah. Ze več let zaporedoma vo-
zi po St. Clair ave. ravno isto
število kar, kljub temu, da se je
promet na St. Clair ave. čudo-
vitno dvignil. Ljudje so nagne-
teni na karah kot zveplenke v
novi škafliji. To je priznal tudi
komisar Fielder Sanders. Kom-
panija operira v mestu tekem
jutranjih ur, ko se ljudje vozijo
na delo 1027 kar, zvečer pa ko
se vračajo iz dela 1370 kar. To-
da po dnevu vozi le 346 kar v
mestu. To je premalo za ogro-
mno mesto kot je Cleveland,
in v mestni zbornici bodo je-
kakaj v tem pogledu ukreniti.

—Daj mi otroka, da ga po-
ljubim za slovo! je dejal A-
dam Schwartz svoji ženi v čer-
ttrtek, nakar je stopil v vežo
svojega stanovanja in se ustrelil.
Policija pravi, da je 2 leti
starega otroka Schwartz nekaj
pokregal, nakar se je mati po-
tegnila za otroka in ga odnesla
v sosednjo sobo. Schwartz je
na to želel otroka videti, mati
ga je prinesla, oče ga je polju-
bil, odšel ven in se ustrelil.

Štrajk voznikov premoga
se najbrže ne bo pričel, ker je
delavska organizacija sama
proti temu. Ko je nastopilo
mrzlo vreme, so vozniki pre-
moga sklenili, da uprizorijo
štrajk, toda končno so se po-
godili. Vse šole in javna poslop-
ja, poleg privatnih družin bi
bili prizadeti.

Zadnje predsedniške volit-
ve so veljale državo Ohio \$298.
680. To so uradni stroški, brez
onih stroškov, ki so jih imeli
kandidati.

Pevsko in podporno dru-
štvo Edinost priredi v nedeljo,
3. dec. v John Grdinovi dvo-
rani zabavni večer. Vstopnice se
dobijo pri članih in raznih tr-
govcih, kar se bo pozneje na-
znanilo.

—Malo puranov bo letos za
Zahvalni dan (Thanksgiving
day). Sicer je puranov dovolj
po farmah in v mesnicah, toda
cena je tako visoka, da bo ma-
lokateri zmogel. Po 46 centov
funt se obljubljuje purman za
zahvalni dan.

Spoušuj sebe in bližnjega,
privoščaj bližnjemu isto toliko
kot sebi, postani dober in svo-
boden Amerikanec in naroči se
na "Clevelandsko Ameriko."

Srbi so štiri milje pred Monastirjem

Neuradno se poroča, da se Monastira ne more držati več kot 48 ur. Zavezniki na Balkanu so vzeli Bulgarom 12 mest in vasij. Mackensen v Dobrudži se še vedno umika, dočim imajo Rumunci krvave boje z Nemci v Transylvaniji. Lah pri Gorici so se umaknili. Nemci napadajo s strupenimi plini v Franciji.

Amsterdam, 16. nov. Iz Pa-
riza se poroča, da so srbske če-
te, s pomočjo Francozov in
Angležev napadle nemške in
bulgarske postojanke v okolici
Monastirja ter jih vrgle proti
severu. Srbi se nahajajo komaj
štiri milje južno od Monastir-
ja, kjer se nahaja glavni bul-
garski stan. Iz Pariza se zajed-
no naznanja, da so bili Bulgari
in Nemci na celem Balkanu vr-
ženi na skoro vseh točkah na-
zaj. Bulgarsko uradno poroči-
lo priznava, da so se morali
Bulgari umakniti proti severu
proti Monastirju v očigled si-
lovitih francoskih in srbskih
napadov.

Za Monastirjem pride Srbija.
Če pade mesto Monastir, te-
daj imajo zavezniki lahko pot
proti Srbiji. Monastir je glavno
bulgarsko oporišče. Po padcu
Monastirja se umaknejo Bul-
gari do Niša, 39. milj proti se-
veru. Iz Pariza se poroča, da
so morali francoski častniki
zadrževati Srbe, da niso v sil-
no ostrih napadih se preveč od-
daljili od glavne armade. Na
vzhodni balkanski fronti ob re-
ki Strunji so Angleži zopet pri-
čeli z ofenzivo in so osvojili vas
Karakaska. Tekom noči med
15. in 16. novembrom so Bul-
gari zapustili svoje glavne po-
stojanke zapadno od reke Cer-
na. Srbi so ušli v tej okolici
400 ujetnikov in nekaj vojnega
plena. Južno od Monastirja so
prišli na pomoč Srbom tudi
ruske čete, ki so se enako hra-
bro borile s Srbi. V okraju, kjer
so Rusi pomagali Srbom, so
slednji najbolj napredovali.

Kako je v Dobrudži.
Nobenega poročila ni iz Be-
rolina glede položaja generala
Mackensena. Brzobjavke ki pri-
hajajo iz Bukarešte in Petro-
grada pa naznanjajo, da se
Nemci in Bulgari v Dobrudži
nadalje umikajo. Rusi so osvo-
jili rumunsko mesto Bosio od
Nemcev in Bulgarov. Iz Petro-
grada se poroča, da so bili
Nemci in Bulgari vrženi devet
milj južno od Černevođe.

Na Transylvaniji fronti.
Vojna sreča na Transyan-
ski fronti se nagiba zdaj na
rumunsko stran, zdaj na av-
stro-nemško stran. General
Falkenhayn je napredoval v
Valahiji, kot se poroča iz Be-
rolina. Avstro-nemška armada je
dobila sveže rezerve, ki so se
takoj podale v bitko. Rumun-
ci so se morali umakniti v južni
dolini kakor tudi v Alt dolini.
Toda na fronti Moldavije so
Nemci in Avstrijci doživeli po-
raz jako velik, in iz Bukarešte
se poroča, da se Avstro-Nemci
še ne prestopajo umikajo.

Ruski uspehi.
Petrograd, 16. nov. Ob reki
Narajevka so pričeli Rusi ofen-
zivo in so zopet osvojili one
kraje in vasi, katere so jim od-
vzeli Nemci tekem zadnje of-
enzive. Nemci so se morali
umakniti na obeh straneh. Slo-
venci vasi. Hudi in krvavi boji
se vršijo noč in dan v tej oko-
lici.

Italijani se umikajo.
Italijani so se umaknili iz go-
re San Marco, kakor se poroča
iz Rima. Avstrijci so na tej
fronti napadli Italijane s teško
artilerijo, in obstreljevanje je
bilo tako hudo, da so morali
Italijani se umakniti.

Na francoski fronti.
London, 16. nov. Napadi in
proti napadi so na dnevnem in

nočnem redu na Somme fron-
ti. Tekom današnjega dneva
so napadale nemške utrdbe pri
Beaumont, da so bili Nemci po-
popolnoma nepripravljeni. Mo-
žje je v strelnih jarkih so pravkar
kuhali zajutrek. Angleži so po-
lovili 700 Nemcev v strelnih
jarkih, nakar so se vsedli k za-
jutreku, zagotavljajoč Nem-
cem, da dobijo svoj zajutrek,
kakor hitro-bodoje za angleško
fronto na varnem.

Ali je Dumba res mrtev?
Dunaj, 16. nov. Poročila, ki
so bila pretečeni teden raztre-
seno po Zjed. državah, da je
dr. Dumba, bivši avstrijski po-
slanik v Zjed. državah, ki je
moral iti iz Amerike radi intrig
mrtev, niso resnična. Dr. Dum-
ba baje še vedno živi.

Deutschland potuje domov.
New London, Conn., 17. nov.
Nemški trgovski submarin, ki
je dospel sem 1. novembra je
danes jutraj ob pol dveh za-
pustil to luko. Na krovu ima za
dva milijona vrednosti niklja,
gumija in srebra.

Ugoden položaj na Balkanu.
London, 17. nov. Zavezniki
nadalje prodirajo proti Mon-
astirju. Monastir pade v 48 urah
kakor se poroča iz neuradnih
krogov. Zavezniška armada je
z naskokom vzela Bulgarom
dvanajst mest in vasi. Iz Sofi-
je se priznava, da se bulgarska
armada umika pred zavezniki.

Angleži imajo diktatorja
za hrano.
London, 16. nov. Angliji je
bila prisiljena imenovati poseb-
nega diktatorja, ki bo uredil, in
razdeljeval živila za prebival-
stvo. Najbrž bo imenovan Lord
Devonport. Tudi v Angliji za-
čnejo živila postajati redka in
so dosegla visoke cene.

Mother Jones za Wilsona.
Washington, 16. nov. Mo-
ther Jones, znana delavska za-
govornica in "angelj delavcev",
kot se imenuje, je prišla danes
v Washington, da častita Wil-
sonu na zmagi. Ker je bil pred-
sednik zadržan, je ni mogel
sprejeti. Potem je pa na stop-
njah Bele hiše naredila govor,
v katerem je častila Wilsona.

Judje priznani na Poljskem.
London, 16. nov. Iz Varšave
se poroča, da je v novi poljski
državi priznana judovska vera
od države.

Wilson priseže v nedeljo.
Washington, 16. nov. Ker je
4. marec letos na nedeljo, bo
Wilson kljub temu na ta dan
prisegel na ameriško ustavo
kot novo izvoljeni predsednik.
Državni tajnik Lansing se je
izjavil, da je prisega v nedeljo
veljavna.

Varujte se listov, ki vas pod-
krinko sloge zapeljujejo k so-
vrststvu do svojih bratov, va-
rujte se listov, ki hočejo vcepiti
v vaših srcih temo in mržnjo,
varujte se listov, ki vas v imenu
sloge pozivljejo, da malikujete
pred cesarji. Vsak Slovenec
naj postane ameriški državljan.
Casopis je odvisen od naroč-
nikov na ta način, da naročni-
ki podpirajo zavedne trgovce,
ki oglašujejo v listu. Trgovci,
če vidijo uspeh od oglasov,
podpirajo list z nadaljnjimi
oglas.

lo štabnega angleškega častni-
ka, ki sporoča, da ko so Angle-
ži napadli nemške utrdbe pri
Beaumont, da so bili Nemci po-
popolnoma nepripravljeni. Mo-
žje je v strelnih jarkih so pravkar
kuhali zajutrek. Angleži so po-
lovili 700 Nemcev v strelnih
jarkih, nakar so se vsedli k za-
jutreku, zagotavljajoč Nem-
cem, da dobijo svoj zajutrek,
kakor hitro-bodoje za angleško
fronto na varnem.

Ali je Dumba res mrtev?
Dunaj, 16. nov. Poročila, ki
so bila pretečeni teden raztre-
seno po Zjed. državah, da je
dr. Dumba, bivši avstrijski po-
slanik v Zjed. državah, ki je
moral iti iz Amerike radi intrig
mrtev, niso resnična. Dr. Dum-
ba baje še vedno živi.

Deutschland potuje domov.
New London, Conn., 17. nov.
Nemški trgovski submarin, ki
je dospel sem 1. novembra je
danes jutraj ob pol dveh za-
pustil to luko. Na krovu ima za
dva milijona vrednosti niklja,
gumija in srebra.

Ugoden položaj na Balkanu.
London, 17. nov. Zavezniki
nadalje prodirajo proti Mon-
astirju. Monastir pade v 48 urah
kakor se poroča iz neuradnih
krogov. Zavezniška armada je
z naskokom vzela Bulgarom
dvanajst mest in vasi. Iz Sofi-
je se priznava, da se bulgarska
armada umika pred zavezniki.

Angleži imajo diktatorja
za hrano.
London, 16. nov. Angliji je
bila prisiljena imenovati poseb-
nega diktatorja, ki bo uredil, in
razdeljeval živila za prebival-
stvo. Najbrž bo imenovan Lord
Devonport. Tudi v Angliji za-
čnejo živila postajati redka in
so dosegla visoke cene.

Mother Jones za Wilsona.
Washington, 16. nov. Mo-
ther Jones, znana delavska za-
govornica in "angelj delavcev",
kot se imenuje, je prišla danes
v Washington, da častita Wil-
sonu na zmagi. Ker je bil pred-
sednik zadržan, je ni mogel
sprejeti. Potem je pa na stop-
njah Bele hiše naredila govor,
v katerem je častila Wilsona.

Judje priznani na Poljskem.
London, 16. nov. Iz Varšave
se poroča, da je v novi poljski
državi priznana judovska vera
od države.

Wilson priseže v nedeljo.
Washington, 16. nov. Ker je
4. marec letos na nedeljo, bo
Wilson kljub temu na ta dan
prisegel na ameriško ustavo
kot novo izvoljeni predsednik.
Državni tajnik Lansing se je
izjavil, da je prisega v nedeljo
veljavna.

Varujte se listov, ki vas pod-
krinko sloge zapeljujejo k so-
vrststvu do svojih bratov, va-
rujte se listov, ki hočejo vcepiti
v vaših srcih temo in mržnjo,
varujte se listov, ki vas v imenu
sloge pozivljejo, da malikujete
pred cesarji. Vsak Slovenec
naj postane ameriški državljan.
Casopis je odvisen od naroč-
nikov na ta način, da naročni-
ki podpirajo zavedne trgovce,
ki oglašujejo v listu. Trgovci,
če vidijo uspeh od oglasov,
podpirajo list z nadaljnjimi
oglas.

V Avstriji in Nemčiji pričakujejo, da bo Wilson posredovatelj za mir.

Berolin, 16. nov. Tekom le-
tošnje zime se bodo najbrž
začeli mirovni dogovori kot je
mnenje madžarskega ministra
za grofa Apponya, ki hodi sedaj
po Nemčiji in predava o ogr-
ski zgodovini. Ta ogrski držav-
nik je izjavil svoje mnenje na-
pram zastopnikom ameriške
časnikarske zveze sledeče: Mi
ne moremo pričakovati, da se
bodoje pričeli mirovni dogovo-
ri tekem prihodnjih par ted-
nov, ko boji v Rumuniji še ved-
no niso odločeni, in ko je en-
krat Rumunija uničena, tedaj
se pričnejo mirovni dogovori.
Rumunija je bila zadnja karta
zaveznikov. Mi zbiramo veliko
armado proti Rumuntem in
upamo, da pride konec kmalu.
Seveda, naše napredovanje v
Transylvaniji je jako počasno
radi slabega vremena. Tla so
veliko slabša kot v Galiciji ali
v Rusiji, toda resnica je, da
vstop Rumunske v vojno, je bil
dobričkanosen za nas. Nadaljna
znamenja, ki kažejo na mir, so

govori odgovornih angleških in
nemških ministrov. Dočim je
pred enim letom angleški zu-
nanjeni minister še govoril, da
zavezniki gledajo z največjim
zaničevanjem na centralne ob-
lasti in da se bo vršil boj do
zadnjega moža, so njegovi go-
vori postali danes bolj konci-
liantni, dočim tudi v Nemčiji
mnenje vedno bolj narašča, da
si Nemčija ne sme prilaistiti
nobenh novih dežel. Govor
nemškega kanclarja kaže, da
Nemčija ni nameravala si pri-
svojiti Belgije. Ko so vprašali
grofa Apponya kaj misli, ali bo
mogoče posredovati v miro-
nih dogovorih, ki nevtalni
oblasti ali zastopniku kakve ne-
tralne dežele, se je izjavil, da
bi pomoč predsednika Wilsona
pri mirovni razgovorih prav
prijetno prišla, in da bi bil Wil-
son kljub temu, da ga Nemci
in Avstrijci niso posebno vese-
li, vendar dobrodošel vsem ev-
ropskim narodom kot mirovni
posredovalec.

Baltimore, Md., 16. nov.
Mednarodni odsek največje a-
meriške delavske organizacije
American Federation of Labor
— je predložil nekaj načrtov,
da se preprečijo nadaljne vojne
in da se absolutno izključi vsa-
ka zmožnost, da bi bile Zjedi-
njene države zapletene v kako
vojno. Al Rich, delavski zastop-
nik iz Texasa, je predložil re-
solutcijo, ki zahteva trgovsko
zvezo med severno, centralno
in južno Ameriko. Zjednjene
države naj izdajo bonde, ki naj
financirajo podjete v teh deže-
lah in skrbijo za najboljšo prija-
teljske razmere. Zastopniki de-
lavstva so mnenja, da je veliko
večje važnosti za ameriško pre-

bivalstvo, da se stori vse, kar
se da, da se prepreči vojna, kot
pa da se ugodni pritisku nekate-
rih, ki neprestano silijo vlado,
da se mora oboroževati, če ho-
če imeti mir. Nadalje skuša
American Federation of Labor
stopiti v zvezo z vsemi delav-
skimi organizacijami celega
sveta, da se te delavske orga-
nizacije centralno organizirajo
z namenom, da v bodoče delav-
ske organizacije preprečijo voj-
no. Mnenje delavskih vodite-
ljev je, da so delavske organi-
zacije celega sveta dovolj moč-
ne, da v bodoče preprečijo pre-
pire med posameznimi državami
in posledice teh preprirov
— vojsko.

Poziv predsednika Slov. Ligo na Drugo Jugoslovansko zborovanje.

Združili smo se v Slovensko
Ligo, z ljubezni do naroda, po
oblaščenca za bodoči II. Jugo-
slovanski zbor v Pittsburghu,
Pa. V kolikor je mogoče naj se
vsak član Slovenske Lige oseb-
no udeleži tega zborovanja.
Blagor le v vzajemnosti z osta-
limi našimi jugoslovanskimi
brati. Zato je stopila naša Ligo
v zvezo s Hrvatskim Save-
zom in Srbsko Odrbrano. Sedaj
stojimo roka v roki z našimi
brati, Hrvati in Srbi. Njih že-
lje so naše želje, naša bodoč-
nost je njih bodočnost. V naših
srcih in v naših dušah se je
vresničilo, za kar so delovali
veliki sinovi Slovenije, Hrvat-
ski in Srbi: postali smo jed-
no narodno telo. V narodnem
oziru smo storili velikanski ko-
rak, ker danes pozna jugoslo-
vanska načela vsak rojak ši-
rom severne in južne Amerike.
Da nam bode mogoče še bolj
učvrstiti našo jugoslovansko
edinstvo, vas kličem na II. Ju-
goslovanski zbor, ki se bo vrši
dne 29. novembra, 1916 v
Pittsburghu, Pa. Na tem II.
Jugoslovanskem narodnem zbo-
ru bodo pričujoči tudi odposlan-
ci iz južne Amerike; ti nas pre-
pričajo, da kjer je svoboda, tam
vlada med našimi brati ljube-
zen in želja za uresničenjem
Velike Svobodne Jugoslavije.
Besede prepustimo onim, ki
delujejo za demovino le z besed-
ami; mi pa hočemo z dej-
anjem dokazati svojo ljubezen
do domovine. V ta namen naj
kar najprej, vsaka podružnica

Slovenske Lige izvoli svoje po-
oblaščenca za bodoči II. Jugo-
slovanski zbor v Pittsburghu,
Pa. V kolikor je mogoče naj se
vsak član Slovenske Lige oseb-
no udeleži tega zborovanja.
Blagor le v vzajemnosti z osta-
limi našimi jugoslovanskimi
brati. Zato je stopila naša Ligo
v zvezo s Hrvatskim Save-
zom in Srbsko Odrbrano. Sedaj
stojimo roka v roki z našimi
brati, Hrvati in Srbi. Njih že-
lje so naše želje, naša bodoč-
nost je njih bodočnost. V naših
srcih in v naših dušah se je
vresničilo, za kar so delovali
veliki sinovi Slovenije, Hrvat-
ski in Srbi: postali smo jed-
no narodno telo. V narodnem
oziru smo storili velikanski ko-
rak, ker danes pozna jugoslo-
vanska načela vsak rojak ši-
rom severne in južne Amerike.
Da nam bode mogoče še bolj
učvrstiti našo jugoslovansko
edinstvo, vas kličem na II. Ju-
goslovanski zbor, ki se bo vrši
dne 29. novembra, 1916 v
Pittsburghu, Pa. Na tem II.
Jugoslovanskem narodnem zbo-
ru bodo pričujoči tudi odposlan-
ci iz južne Amerike; ti nas pre-
pričajo, da kjer je svoboda, tam
vlada med našimi brati ljube-
zen in želja za uresničenjem
Velike Svobodne Jugoslavije.
Besede prepustimo onim, ki
delujejo za demovino le z besed-
ami; mi pa hočemo z dej-
anjem dokazati svojo ljubezen
do domovine. V ta namen naj
kar najprej, vsaka podružnica

Shod se vrši 29. novembra v
veliki dvorani Mononghela
House, Pittsburgh, Pa. Kdor
hoče dobiti stanovanje v Pit-
tsburgu, naj se obrne na Ga-
ster Marohnic, 1420 E. Ohio
St. Pittsburgh, Pa. Zborovanje
se bo vršilo 29. nov. predpol-
ne in popoldne. Zvečer istega dne
se vrši v vseh dvorinah Mono-
ghela House velik koncert,
kjer sodelujejo razna pevska
društva. Po koncertu se vrši
ples v privatni dvorani. Dne 30.
nov. zborujejo predpol-
nem razni odbori in organizacije, a
popoldne bo svečano zaključno
zasedanje zborovanja. Zvečer
30. nov. je v Mononghela
House banket za vse zastopni-
ke zborovanja. Natančnejša po-
jasnila se dobi v Jugoslovanski
pisarni, 1402 E. 40th St. Clevel-
and, Ohio.

Matej Kebe, preds. Slov. Lige.

Mnenje Roosevelta.
New York, 16. nov. Ko so
Roosevelta vprašali kaj misli o
porazu Hughesa kot predsedni-
škega kandidata, je odgovoril:
Molk je najboljša stvar, in pro-
kleto dobro (damn good) mi
bo prišel molk v prihodnjih
par mesecih.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00
Za Evropo - \$4.00
Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Posredna številka - 3c

510 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 135

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 136. Friday, Nov. 17, 1916.

Ali so delavske organizacije nevarne?

Precej razširjeno je mnenje med nekaterimi Amerikanci, da so delavske organizacije ali unije nevarne obstoju amerikanizma. Vprašanje nastane, komu so nevarne ameriške delavske organizacije? Morebiti delavcem? Morebiti dobrim državljanom? Morebiti blagostanju države? Nikakor ne. Delavske organizacije niso nevarne delavcem, ker če je delavstvo združeno, ima moč in močno delovno lahko izboljša svoje položaje. Raztreseno in neorganizirano delavstvo je predmet izkoriščanja od skrajnosti. Mogoče so delavske organizacije nevarne amerikanizmu? Nikakor ne. Amerikanizem pomeni v resnici svobodno ljudstvo, ljudstvo v blagostanju, srečno in zadovoljno. To je prvi cilj naše ameriške republike. In čim več delavcev se organiziranih in več delavcev se zaveda moči organizacije, bolj bo za amerikanizem. Kajti amerikanizem končno le reprezentira široka delavska masa moških in žensk. Nekaj tisoč bogatinov, ki imajo vsega dovolj, ne moremo šteti, da bi bili pravi Amerikanci. Pravi amerikanizem reprezentirajo širne delavske mase, ki si prizadevajo, da postanejo bolj srečne, da si izboljšajo ugodnejše življenje in dobre delavske razmere. Delo mora biti, in ker mora biti si moramo tudi prizadevati, da si to delo olajšamo in naredimo tako, da ne bo pregrešno za delavski razred. In če skuša delavski razred si izboljšati svoj položaj, deluje popolnoma v smislu svobodne ameriške republike, katere namen je dati vsakemu človeku priliko, da postane srecen in zadovoljen. Sreča in zadovoljnost pa ne sme biti doma samo pri bogatih, ampak pri celem narodu kot celoti, povsod enako. In to je glavni cilj delavskih organizacij, namreč da delavske organizacije izboljšajo srečo in zadovoljnost delavskega razreda.

Vsakdo ve, da sreča in zadovoljnost delavskega razreda danes ni posebno na delavski strani. Razmere se sicer bistijo in delavski razredi vedno bolj se zavedajo svoje moči in tudi delujejo v tej smeri, toda v očeh trpljenja, katerega mora prenesti delavec dan zadnjem, smo še daleč od zadovoljnosti in sreče. Res je, da v Ameriki delavski položaj je stoterno bolj kot v Evropi. Delavske organizacije nimajo nikjer toliko svobode kot ravno v Ameriki, upoštevane so pri vseh političnih strankah. Toda glavni vzrok, da tako upoštevane ne pride do pravega uresničenja je, ker je še tako številna masa delavcev nezavedna in se neče priključiti organizaciji. V Ameriki je 80 milijonov delavcev, njih družin, soproj, otrok, 20 milijonov oseb, katerih skupna organizacija bi nekaj pomenila.

Zakaj delavci pristopajo v svoje organizacije? Mogoče zato, ker je unija trdna, od katerega delavci vlečejo dobiček, delnice in obresti na vloženi denar, ali zato, ker je organizacija potrebna za vsakega delavca?

Organizirani delavci mora precej prispevati za svojo organizacijo. In od koristi, katerega delavci vlečejo dobiček, delnice in obresti na vloženi denar, ali zato, ker je organizacija potrebna za vsakega delavca?

Dopisi.

Chicago, Ill. Jugoslovanske Sokolu v Clevelandu. Vzvišena sokolska ideja je moralna moč naroda, v kateri se zrcali vsa njegova življenska sila in je simbol narodnega streljanja. Ta moč je nepremagljiva in neizprosna. Ona je mati velikih značajev kakršnih krvavo potrebuje ubog in zatiran narod.

Sokol javno pokaže svojo narodnost, ne sramuje se naroda, kateremu pripada, temveč ponosen je, da se zaveda pravic zatiranih narodov do življenja in obstanka. V sokolstvu je izraženo odkrito, da Slovan živi, hoče živeti in biti prost.

Sokol ni suženj. Sokolstvo rodi značaje in v tem je naša moč in upanje.

Iz tega namena se je oživil Slovenski Delavski Sokol v Chicagu in v častno dolžnost si šteje, da se vam bratje Slovenci v Clevelandu tem potom ro ima od organizacije deli čeravno slabi v številu, vedno

z vami ter vam kličemo krepki Nazdar!

Odbor Slov. Del. Sokola v Chicago, Ill.

Lorain, O. Naročnik lista Mihael Uršič je prevzel ali kupil od Hrvata Kumiš mlekarstvo. Mr. Uršič je dobro poznani rojak v tej naselbini in rojaki so prosi, da podpirajo domače podjetje. Storklja je obiskala Jos. Vidgarja. Prinesla mu je krepko hčerko. Louis Jelerčić pa sina, Frank Justina sina.

Slovenski politični klub tudi dobro napreduje. Slovenski državljani, ki se niso vpisani v klub, to store, ker če več nas bo skupaj, večjo moč bomo imeli. Slovenci v Clevelandu so upoštevani tuintam, in močna politična zveza rojakov prinese dobiček povsod. Politični klub bodri rojake v večji zavesti do državljanstva, opominja jih na dolžnosti, ki jih imajo kot ameriški državljani, skrbi da se rojaki učijo dobro angleščine in napredujejo pri delu. Lorainci Slovenci, ki ste državljani, pristopite v politični klub, oni pa, ki niste še državljani, potrudite se, da postanete državljani. Zjed. držav, kamor ste prišli, da postanete ljudje.

Pozdrav vsem Slovincem.

L. Balant, zastopnik.

Slovenska zastava. "Edinost" dne 13. sept. piše: Od raznih strani (posebno v nemških in laških krogih) se ločita slovenski zastavi, da ima iste barve kot ruska zastava. To je resnica, toda mi Slovenci ne nosimo ruske zastave ampak svoj legitimni narodni simbol. Slučajna sličnost v sestavi barv kake zastave ne dokazuje ničesar. Ogrska in laška zastava so slične bulgarski zastavi, in v teh državah nihče ne misli, da je radi tega treba spremeniti zastavo. In pozornost je treba obrniti še na drug eklatanten dokaz. Rumunska zastava je sestavljena iz sledečih barv: rumena — modra — rdeča, in tudi Rumunska je danes sovražnica Avstrije. In pre-patriotični krogi želijo, da se kranjska zastava, ki je objednem tudi slovenska, spremeni v dotične barve, toda ali ni to ravno tako "veleizdajniško", če vzamemo rumunske barve kot bi vzeli ruske, ker Rusija in Rumunja ste v vrstah avstrijskih neprijateljev. In s tem je ideologija naših nasprotnikov pripeljana ad absurdum proti naši zastavi. Neumna je torej misel, da zamenjamo barve na naši zastavi. (Dolge je konfiscirano.)

Slovenski nazivi v Primorju. "Edinost" dne 13. okt. piše: Vrhovna komanda je odredila, da se na zunaj upotrebujejo nazivi krajev le v onem jeziku, ki ima večino v dotičnem kraju. To se je zvršilo teoretično, toda praktični uspehi so popolnoma drugačni. Kakor prej, tako tudi sedaj se rabijo nazivi za popolnoma slovenske kraje v vseh vojnih poveljih in dokumentih izključno z laškimi imeni. Mi Slovenci se nahajamo v Avstriji, a ne v Italiji. Mi naglašujemo fakt, da smo mi Hrvati in Slovenci dosledni v svoji lastni praksi in zato zahtevamo, da so dosledni tudi drugi. (Konec članka je konfisciran.)

Odlikovan Bulgar. Bulgar Hris Hirilov, ki se mudi v Belgradu, je zložil na čast Viljemu Hohenzollernskemu pesem "Kaiser Wilhelm". Zato je dobil visoko odlikovanje od nemškega cesarja. (Slovan kuje pesmi za nemške vladarje! Isto tako kot če bi mohamedanec koval pesmi in v njih hvalil kristjanskega Boga!)

PREKLIC.

Spodaj podpisani Jos. Zdovec prekliče s tem vse besede, kar sem jih govoril zoper svojo ženo Leopoldo Zdovec. Opo-min pa tudi vsem onim osebam, ki so imele kaj govoriti zoper Leopoldo Zdovec. (137)

Jos. Zdovec, 1045 E. 62nd St.

Pomnite, da kadar poteče naročnina, jo je treba poravnati. Slovenski časopisi nimajo milijonov kapitala na razpolago, da bi zastoj pošiljali liste okoli.

Nekaj o alkoholčnih pijakah.

Toliko se čita dan na dan o alkoholizmu, eni ga zagovarjajo, drugi preklinjajo, da človek skoro ne ve pri čem je. Narava človeška je taka, da kaj radi pretiravamo na eno in drugo stran. Resnica je vselej nekje med ekstremi.

Znamenitega kemista in neustrašnega boritelja proti ponarejenemu živlu je nedavno nekdo vprašal, ali amata alkoholizem. Vjaje res za tako škodljive kot pisejo nekateri o njih, in odgovoril je sledeče:

"Pred vsem povem, da časa piva, ki nima več kot tri ali štiri odstotke alkohola, nikakor ne more škoditi tako kot trdijo popolni abstinenti. Nadalje trdim, da lahka, lažla vina ne morejo škoditi človeku, če se jih pije zmerno.

Ni seveda nobenega dvoma, da ne škodi viska in drugi šnopsi. Zlati če se jih toliko pije kot nekateri.

V javnosti se vidi vedno dovolj pijanih ljudi po cestah. Zal, da ne vidi ta javnost tudi teh ljudi, kadar leže v bolnišnicah za boleznimi, ki so jih dobili od pijače.

Človek je lahko pijanec, ne da je kdaj pijan. Človek, ki izpije dan za dnem pol ducata glažkov viske, je pijanec, četudi misli, da ni in da mu to prav nič ne škodi. Tak ne dobi sicer znakov večjih pijancev, ampak sčasoma se le pokažejo uplivi pijače.

Največ ljudi, ki pije distilovane pijače, trpi pred vsem za dispepsijo radi škodljivega upliva alkohola na drobovju. Trpe tudi za gastritis.

Navadno trpe ljudje, ki pijejo močne pijače, za povečanje jeter. Jeter so tudi zaježena s krvjo. Ni treba, da človek pije že toliko časa, da mu čudno poblede obraz in da se pokažejo po obrazu majhne rdeče žilice, da trpi še za posledicami alkohola.

Ni treba, da je človek že v tistem štadiju pijanstva, da mu že glasilje pordečevajo in postaja že hripav, da je pijanec.

Ni treba, da je že v tistem štadiju, ko se mu poblede pljuča, ko se mu poveča srce ali ko se mu začne vzdigovati zjutraj, kadar ustane, da je pijanec.

Ni treba, da je človek že tako daleč, da ne spi, da je ob moči in da je skrajno občutljiv in zdražljiv za vse, da je pijanec.

Zadnji štadij pijanstva je, če se človeka prijema misel na samr-mor ali če kaže na gotove čase čudovito veselo razpoložje. Zadnji štadij je, kadar mu že cuka mišičevje.

Škoda je, da javnost ne vidi, kako trpe ljudje od alkohola. Kadar se začne trpljenje, tedaj človek ledi neke bohan in za njegovo bolezen vedo le tisti, ki ga vidijo.

Nobenega dvoma, da so distilovane pijače prav tako nevarne za človeštvo kot so spolne bolezni. Zal, da ne vidi javnost vselej izrodov in posledic pijanstva.

Jaz pijem dobro pivo, kadar ga le dobim in pijem dobro vino, da le pridem do njega. Toda distilovane pijače, viska in šnopsi imajo v mojih očeh tak kredit kot kužne bolezni.

Jaz vrljamem, da je abstinencia hipokritska in da je temperanca, to je zmernost v pijači bolj priporočljiva, kakor pa popolna abstinencia.

Jaz lahko dokazem vsak čes, da preobledenje hrane veliko bolj škodi kot pa zmerna pijača. Odrči ti slabotnemu človeku — slabotnemu z oziroma na voljo — lahke alkoholčne pijače, pa se bo mesto tega nahasal z jedjo, kar mu veliko več škodi.

Ne vrljamem, da bi bil alkoholizem podedovana navada. Pijančev sin ni toliko nagnen do pijače, pač pa majhno krepke, trdne volje. Vrljamem tudi, da je pijanost premnogokrat vzrok pomanjkanje hrane. Jaz vrljamem, da se mnogo moških in žensk navadi na močne pijače samo zato, ker jim slaba ali pokvarjena hrana ne da dovolj tistega, česar vahteva telo.

Pred vsem pa trdim, da tisti narodi, ki pijo pivo in vino, ne trpe za alkoholizmom kot trpe tisti, ki pijejo močne distilovane pijače.

Tako torej sodi o pijači strokovnjak. Kaj pa pravimo mi?

Mi — hm, malo težavno je govoriti pri nas o tem vprašanju zato, ker vsi preradi pijemo. Kdor namreč ne pije, tisti ne potrebuje razprav o alkoholu, kdor pa pije, mu pa ničesar ne dopoveš. Kdor zmerno pije pivo in vino, bo rekel, da ima prav. Kdor včasih kako visko stisne, se bo tolažil s tem, da včasih je le dobro malo šnopsa. Kdor ga pa redno pije, bo pa rekel: kaj ta ve. Jaz že toliko in toliko časa pijem, sem prepil toliko in toliko, pa sem še danes tlačen.

Mi radi pijemo. O tem ni nobenega dvoma. Le škoda, da včasih pozabimo, kdaj je dovolj. Piti

zmerno je eno, napiti se do pijanosti je drugo. V tem smo menda edini val, da pijanost ni rodila še nikdar nikjer kaj dobrega, pač pa veliko zlega, veliko trpljenja in veliko žalostnih posledic.

Presoja moj pijačo kakor hočem in polajšam svoje navahe s čimur hočem, eno je gotovo: da ga ni očeta in matere, ki bi rada videla, da bi bil kateri njih otrok pijanec. Da ga ni očeta in matere, katera bi ne videla, rajši, da njih otrok nič ne pije kot pa da pije.

Edini smo menda vsi, da ni težje, kot trezen človek med pijanimi. Da ga ni gršega kot je fant, ki zapravi vse zaproti in tava ves zaripljen in pánopsan. Da ni žalostnejšega kot je rodbinski oče, ki pusti trpeti ženo in otroke, sam pa hodi nadelan kot kanon.

Zberimo si nekako srednjo pot: pivo in vino so dosti dobre pijače, če jih človek uživa zmerno. Kaj je pa preveč škodljivega in povsod. Najsej se preveč, pa boš prav tako bolan kot če se preveč napiješ.

In če se ti kdaj ponesreči, da se ga malo preveč nasrkaš, pojdi domov in beži iz javnosti, da te kdo ne vidi. Ti ne veš, kako je pijan človek tečen. Ne pravi zastoj, pogovor, da se pijanca ogni z vozom.

Pred vsem pa: dajaj dober vzgled sebi in drugim. Pij kot je prav kot ješ, kot je prav. Preveč škodi vedno. Seveda se na zdravju ne pozna takoj ampak pozneje v življenju. Tedaj pridejo polagoma na dan stari grehi. In vedi: niti enkrat ne grešiš zoper naravo, da bi za to ne plačal kazni. Čim večji greh, tem večja kazen.

Zato pa: pijačo pod kontrolo tvoje pameti, ne pa pameti pod pijačo.

"ČAS"

Zapisnik izvanredne seje vrh. odbora, ki se je vršila dne 2. novembra v pisarni vrh. urada.

Br. predsednik Jožin Gornik otvori sejo ob 9.00 zvečer. Naznani namen seje, da se je sklicala, da bo preiskovalni odbor poročal o zaslišanju sestre F. H. od dr. št. 2.

Čitajo se imena odbornikov, navzoči so vsi izven Primož Kogoj, Dr. J. M. Seliskar in F. M. Jakšič.

Preiskovalni odbor sestoji iz 4 bratov poroč, da je bil v torek 31. okt. ob 8.00 uri zvečer pri njej na domu in jo zaslišal, kaj in kako je prišla v Zvezo in kaj je ona govorila pri zdravniški preiskavi dne 1. maja 1916.

Izjave se niso vjemale z dokazi in na prošnji za vstop v Zvezo. Na prošnji je bilo navedeno, da je bila samo enkrat bolana zadnjih pet let, pri zaslišanju se je izrazila članica, da je bila samo dvakrat bolana in vrhovni urad ima resnične dokaze, da je bila trikrat bolna od leta 1913 naprej do sedaj.

Po dolgi debati se sklene, da se članica z 2. novembrom, 1916 izobči iz Zveze in društva, povrne se je samo asessment za maj. junij, avg. sept. in oktober 1916: svota \$8.16, kar je plačala v Zvezo.

Društvo št. 2. in njo se obvesti pisnimim potom o tem. Sklene se nadalje, da se društvu zdravniku dr. št. 2. piše pismo, da naj v bodoče bolj vestno preiskuje nove kandidate za vstop v Zvezo in izroči prošnjo takej prošilcu v roke po zdravniški preiskavi in jo prošilec takoj odda na vrhovnega tajnika, za vsa društva, kjer je on zdravnik.

Zaključek seje ob 10. zvečer

John Gornik, predsednik.

Frank Hudovernik, tajnik.

Dne 13. nov. je v West Hoboken, N. J. pri svojem sinu umrla gospa Marija Dolinar, udova pokojnega Martina Dolinar iz Skofjeloce. Pokopana je bila na Fairview pokopališču.

Mesnica naprodaj v slovenski naselbini. Naredi trgovine nad \$3000 na mesec. Jako poceni rešit, moderna trgovska opravila v mesnici. Cena samo \$1500 za gotov denar. Vprašajte pri J. F. McLaughlin, 426 Cuyahoga Bldg. nasproti pošte.

NAZNANILO.

Članom Lovskega pod. društva se naznanja, da se gotovo udeležijo v nedeljo 19. novembra mesečne seje. Na programu je več važnih stvari. J. Ordina.

BANKA Z ZNA-MENJI.

Vreda denarja pomeni milijona uspeha v naši banki. Ključ pomeni varnost našega denarja. Depoziti oddane, prejeti je za manjše postavke veljavne našega Trust oddelka. To truje pomeni!

Več uložnikov kot kake druge banke v Ohio

The Cleveland Trust Company

Foreign Department na balkonu.
Vprašajte za slovenske prodajalce

ŽENSKESUKNJE

IZBERA NAŠE NAJBOLJE ZALOGE

Posebnost ves dan v petek \$8.88

Naši najboljši modeli, sukno, corduroy, jako lepi efekti. Mnogo jih ima kožuhovinate ovratnike. Samo 276 sukenj v zalogi, mere za ženske in dekleta.

SVILENE PLIS SUKNJE \$15.00

Izbera 50 sukenj krasne kvalitete, fin svilen pliš, z ovratnikom in rokavniki. Tretje nadstropje.

RAZPRODAJA OBLEK

Zaloga 150 lepih modelov v petek po \$5.99

Sukno, panamas, poplin, tafeta, serge. Jako lepi ovratniki in žepi lepe svile

Krila so skupna ali plaidirana, črne, navy, rjave, sive, zelene in druge barve. Posebne mere za bolj vzraščene ženske.

Obleke po \$2.99

Izbera različne zaloge, sukno, serge in saten, ravno kar sedaj želite. Najlepsi izdelek v oblekah. Velika izbira. Črne in druge barve. Tretje nadstropje.

Beli zametasti klobuki ŽENSKJE BLUZE SVILA in PLETENJE

\$1.98 in \$2.98 po 69c

Najmodernejši vzorci gobje, turbanske in trivogelnega efekta. Veliki, srednji in majhni klobuki.

Cetrto nadstropje. Tretje nadstropje.

Baileys
THE BIG STORE
ONTARIO PROSPECT

Frank Vesel, SLOV. MESNICA

Vedno sveža zaloga mesa vsake vrste. Posebno je fine suho meso. Vse potrebščine za izdelovanje klobas, jetrnih, mesenih in krvavih. Fine šunke in želodci, rebra in klobase. Pripravite se za Martinovo nedeljo.

Sveže meso vedno po tržnih cenah.
4030 ST. CLAIR AVE.

TEL. PRINCETON 1334-1
FRANK ČERNE
SLOVENSKA TRGOVINA
S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.
6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafone, ploče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske ploče in stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na plačilo, odplačilo. Točno popravilne ur, zlatnine in grafonov. Vsako blago je jamčeno.

Princeton 1944 W. Podružnica: 5306 HALE AVE. Wood 783 R. Collingwood, O.

BRATA KUNSTEL
New York Dry Cleaning Co.

Priporočamo za čiščenje oblačil, za čiščenje, likanje in popravljanje

MOŠKIH IN ŽENSKIH OBLEK

Vse dele vrstimo v popolno udobjnost. Fine dele Nish cone. Prihite in hitri in pripravljeni na dan.
6220 ST. CLAIR AVENUE

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov.
1910.
v državi Ohio

Inkorporir. 13. marec
1914.
v državi Ohio

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URAĐNIKI:

PREDSIEDNIK: JOHN GORNICK, 8108 ST. CLAIR AVENUE.
PODPREDSEDNIK: FRANK KOGOT, 3904 ST. CLAIR AVE.
TAJNIK: FRANK HODOVERNIK, 1053 EAST 62ND ST.
BLAČJANIK: JERNEJ KNAUS, 1053 EAST 62ND STREET.
VRH. ZDRAVNIK: J. M. SELSKAR, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODBORNIKI:

Frank M. JAKŠIĆ, 1808 Norwood Rd. Jos. RUS 6819 Bonna ave.
Frank ZORIO, 5909 Prosser ave. Frank CERNI, 6033 St. Clair ave.
Anton ORDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1051 Addison Rd.
Anton OHTER, 1158 E. 61st St.
Sede vrhovnega odbora na vsako leto, odloči se za mesec
ob 1.30 popoldne v pisarni vrhovnega urada.
Pisarna vrhovnega urada 6053 E. 62nd St. drugo nadstropje, na-
dal. Otvorjena Telefon Princeton 1376 St.
Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice, naj se
posiljajo na vrhovnega tajnika.

Zvezo glasila: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Iz stare domovine

Sole v Trstu. Od slovenskih
šol v Trstu se odpre slovenski
otroški vrtec dne 16. sept. in
deško zabavišče sv. Cirila in
Metoda v Rojano dne 17. sept.
(Edinost, 12. sept.)

Zabranjeni ameriški časopisi.
Na podlagi paragrafa 26 o ča-
šopisju se prepovedani sledeči
časopisi, ki shajajo v Ameriki,
in katerim je dohod v Avstriji
prepovedan: "Jadran", ki shaj-
ja v Buenos Aires, "Jugoslo-
venska država", Anfogasta,
Chile, "Hrvatska Štampa",
Youngstown, O., "Napredak" v
Chicago, Ill., "Srbska Sloga",
Pittsburg, Pa., "Srbski Radnik",
Cleveland in "Srpsko Jedinst-
vo", San Francisco, Cal.

Tožba proti dr. Drinkoviću.
Zadrski "Narodni List" poro-
ča dne 29. sept. Dne 22. in 23.
sept. se je pred kasacijskim so-
diščem na Dunaju vsilila raz-
prava proti narodnemu poslan-
cu dr. Mate Drinkoviću (pet
vrst zaplenjenih.) Dr. Drinko-
viča je branil dr. M. Laginja iz
Istre. Tožba se je vrnila prvot-
ni sodnji v nadaljnjo obravna-
vo. Dr. Drinković je tožen ve-
leždaje.

Zaplenjeno premoženje. "Na-
rodni List" v Zadru z dne 29.
sept. poroča: Vlada je odredila
zaplenbo premoženja književ-
nika Ivana Čipika iz Kaštela,
c. kr. gozdarja v pokopju, ker je
deloval v prid Srbom. Premo-
ženje je nadalje zaplenjeno:
Marku Kolastro, Simonu in
Nikoli Pavlovič. Slednje tri
imenovane je vlada obsodila
na smrt na vešalih, nakar je
njih družinam zaplenila vse
premoženje.

Slovenci o poslednjem Ilir-
cu. "Edinost" dne 28. sept. pri-
naša povodom smrti zadnjega
"Ilirca" Ferde Filipoviča to-le:
"Zanimivo in karakteristično
je, da je g. Filipovič kot mlad
katoliški kaplan pridigal tudi v
pravoslavni cerkvi v Zemu-
nu in navduševal Srbe s svoji-
mi govori. Bil je na glasu kot
izvrsten govornik. Kot takega
ga je posebno cenil ranjki Ju-
rij Strosmajer. Zemunski Srbi
so ga jako spoštovali in pri več
slavnostih so ga častili kot svo-
jega patrijarha. Buditelju nara-
da v teh kritičnih časih naj bo
večen spomin."

Slovenec, gospodarski upra-
vitelj Srbije. "Slovenec" dne 14.
sept. piše: Nedavno je bil od
vlade imenovan gospod Avgu-
štin Novak za ekonomskega
upravitelja Srbije. G. Novak je
rodom iz St. Jurija, Stajersko.
Zadnje čase je bil gospod No-
vak vladni komisar v Kraguje-
vacu.

Dr. Lederer o južnih Slova-
nih. "Hrvatska Rijec" z dne
14. okt. piše: "Čitamo v 'Ber-
liner Tagblattu' članek, kate-
rega je napisal dr. Lederer
kmalu potem, ko se je vrnil iz
Budimpešte, kjer so uprizorili
akcijo za sestanek avstrijskega
državnega zbora. Dr. Lederer
je napisal, da v slučaju sklica-
nja državnega zbora, se je tre-
ba bati neugodnih izjav od
strani malih narodov, kot Ma-
lorosov, južnih Slovanov in
Italijanov, a poleg tega je dr.
Lederer napadel še Čeha. Radi

napada na Čeha odgovarjajo
praški "Narodni Listy", a gle-
de napada na Jugoslovane pa
jako ostro odgovarja "Edinost".

Širjenje vzemirljivih vestij.
"Hrvatska Rijec" z dne 10. okt.
piše: "Katoliški List" priobči-
je sledečo okrožnico: "Kralje-
va zemaljska vlada je naznani-
la nadškofijskemu sedežu v
Zagrebu, da so nekateri du-
hovniki po deželi naznanili na
prižnicah, da bode radi pomanj-
kanja surove robe kmalu treba
zapreti vse trgovine. Ta novica
je povzročila velik strah med
prebivalstvom in ljudje so ni-
teli kupovat razno blago. Ker
to jako slabo upliva na ljudi,
zato kraljeva zemaljska vlada
naročuje nadškofu, da naroči
vsem duhovnikom njegove nad-
škofije, da ne bunijo ljudstva
na prižnicah ampak v vsakem
pogledu in slučaju pomirljivo
uplivaajo na ljudsko mnenje."

General-major Anton Plive-
rič je bil imenovan vojnim za-
povednikom mesta Zagreba.
Srbski tobak za Bulgare.
Bulgarska vlada je v onem delu
Srbije, ki je zasadena od bul-
garske armade, dala konfiscira-
ti ves tobak. Ta tobak so po-
slali v Bulgarijo, kjer so ga
razdelili med vojaštvo.

Srbi v Dobruži. Geza Her-
zog, vojni dopisnik lista "Pe-
ster Lloyd" piše: Nekje za
fronto sem našel ujetega Srbe.
Ujeti Rusi prezirajo Srbe, ker
pravijo, da je med njimi mnogo
bivših avstrijskih vojakov Čeh-
ov, ki so dezertirali iz avstrijs-
ske armade, in so se sedaj pro-
stovoljno javili za službo na
fronti v ruski armadi. (In zato
jih — prezirajo? Ta vojni do-
pisnik Geza je v resnici jako
izvežban v — matematiki!)

Srbi nečajo imeti ničesar opa-
riti z Rumunci, vsaj kot ujetni-
ki ne. Vprašal sem nekega Sr-
ba, zakaj se ločijo od Rumun-
cev, in odgovoril mi je: To ni-
so nohjeni vojaši, to so lopovi
in ubijalci!... (Zato pa so av-
stro-nemške-bulgarske-turške
čete danes že v Bukarešti!)

Cesarski orel je padel. "Slo-
venec" dne 19. sept. piše: Sta-
rodavni dvoglavi cesarski orel,
ki je toliko časa razprostiral
svoja ponosna krila na ljubljans-
kem magistratu, je včeraj pro-
ti večeru padel na kamenita tla
pred magistratom. K sreči ni
bilo nikogar v trenutku v bliži-
ni, da bi dobil poškodbe. Skli-
cana komisija je dognala, da so
se male železne traverze, ki dr-
že orla, omajale, kar je povzro-
čilo padec. Kljub ene glave je
nekoliko skrhnan, konec želja-
se je odbil, v ostalem pa ni po-
škodb. Te dni ga zopet spravi-
jo na prejšnje mesto, potem ko
ga bodejo očistili. (Op. ured.
Mogoče je stara ptica ropari-
ca, znak Habsburžanov, kaj za-
vohala, da se bližajo Srbi in je
iz strahu padla v omedlečico.
Slabo znamenje, če so že cesar-
ski orli pričeli padati z javnih
poslopj.)

Zopet veleizdajniška obra-
vna v Sarajevu. "Novosti" z
dne 11. okt. pišejo: Ko so našli
v Loznici poznani rokopis ma-
jorja Koste Todorovića glede
organizirane špijonaže v Bos-
ni, so bili zaprti vsi, ki so oz-
načeni v teh rokopisih, kot spi-
joni Srbije. V Barjaloko so
pripeljali 39 obtožencev, a v

Sarajevo 31. Dva obtoženca
sta že umrla v ječi. Obravnava
proti njim se prične 25. okt.
(Avstriji še ni dovolj krvi.)

Dva fanta se sprejmeta na sta-
novanje, s hrano ali brez. 1447
E. 51st St. spodaj (137)

POZOR! POZOR!
Sporočam Slovincem in Hy-
vatom, da sem se preselil slo-
venski doktor W. H. Stucke-
holt iz 1312 E. 55th St. na 5901
Bonna ave. blizu Lake Shore
Banke. Se uljudno priporočam
za obisk Dr. W. K. Stuckeholt,
5901 Bonna ave. Cleveland,
Ohio. (137)

Naprodaj ste dve lepi hiši, vsa-
ka za dve družini, blizu St.
Clair ave in 79. ceste, zajedno
s trgovino, velikim hlevom in
garazho. Vsa trgovska oprava v
trgovini. Lot 60x110. Vse sku-
paj se proda za \$7000. Podrob-
neje pozveste pri J. Schwim-
mer, 8017 Wade Park ave. Tel.
Rosedale 1674 (138)

Naprodaj je dobro idoca mle-
karija v sredi slovenske nase-
bine. Proda se stovajset gal-
onov mleka na dan. Podrobno
pozveste pri R. Sternem, 5920
St. Clair ave. (139)

VABILO.

Vsi prijatelji lepe domače za-
bave, kakor tudi vsi ljubitelji
našega domačega plesa so ulju-
dno vabljeni dne 26. t. m. zve-
čer v Grdinovo dvorano. Ker
je ravno nedelja pred dolgočas-
nim adventom, smo si članice
vzele za nalogo, naše cenejne
prijatelje in prijateljice postre-
či z okusno večerjo in dobro
pijaco ter vsem dobro poznano
godbo "Spehek".

Pričetek ob 7. uri zvečer. Ob
8. uri skupna večerja, deklama-
cija in petje naših slovenskih
deklacij. Ob 9. uri dame volijo.
Ob 10. uri ples z blazino, kate-
rega prispevki gredo za naš
bodoči "Narodni Dom". Med
drugim se vrši tudi srečolov na
dobitke.

Prosimo, naj si vsak preskr-
bi ustopnico preje pri sledečih:
R. Perdan, J. Kalan, J. Zele,
A. Laušin, Belaj in Močnik. A.
Krajin in pri članicah društva.
V nadi, da cenjeno občinstvo,
posebno bratje in sestre SDZ
društva počaste z obilnim po-
setom se priporoča (139)
Dr. Svob. Slovenke št. 2. SDZ.

Front soba se odda v najem
za enega ali dva fanta, brez
hrane. 1426 E. 51st St. (137)

Najbolj trpežne in moderne
ženske kikirje dobite vedno po
najnižji ceni, pri Beno B. Leu-
stigi, 6424 St. Clair. (Fx115)

Najfinejše mačke in muše
(furs) dobite vedno po nižji
ceni kot kje drugje, pri Beno
B. Leustigi, 6424 St. Clair ave.
(Fri115)

"Čas je edina slovenska re-
vija v Ameriki, posvečen za
pouk, napredek in znanstvo.
Naročite se na ta velezanimivi
list pri "Čas" 2711 So. Millard
ave. Chicago Ill. ali pa na 6033
St. Clair ave. Cleveland, Ohio.
Naročnina \$1.00 na leto.

Iščejo se zanesljive osebe po
slovenskih naselbinah, ki bi na-
birale naročnike za ta veleza-
nimivi list. (Fri.)

ALI SE SELITE?

Kadar se selite ali kadar bi
potrebovali kako ekspresno de-
lo, obrnite se na mene, ker vam
takoј točno in pošteno postre-
žem. Prevažam lahko najtežje
stvari. (Fri.)

JOS KOTNIK.

1057 E. 61st St.
Tel. Princeton 1276 W.

OTROCI, KAKOR TUDI ODRASLI
trajajo uspešnost Severovega Zdra-
vila za obisti in jetra (Severa's Kid-
ney and Liver Remedy). Čitajte sle-
dečo pismo: "Severovo Zdravilo sa
obisti in jetra je pomagalo mojemu
osem letnemu sinčku, ki je več nego
osem dni tpej valed neke obistne
neprilike." F. Meyer, RFD. No. 3,
Wellston, Okla. Poskušajte to zdravilo
pri zdravljenju vnetja obisti, bole-
stnega puščanja vode, oteklih nog in
bole v hrbtni, katerega povzročajo
obistne neprilike, slastenje in kisle-
ne belodni. Močnejše postajajo pri otro-
cih, se je redkokrat odpravilo s tem
zdravilom. Kupite steklenico Severo-
vega Zdravila za obisti in jetra v le-
tovni. Ako za ne morete dobiti, na-
obistite ga od nas. Cena 50c in \$1.00.
W. F. Sever Co., Cedar Rapids, Iowa.

Slovenka dobi delo za hišna
opravila. Dobra plača. Vpra-
šajte pri Dr. Kern 6202 St.
Clair ave. (136)

Perica sprejema pranje na dom
Vprašajte na 1064 E. 61. (137)

DELAVCI DOBIJO TAKOJ
DOBRO IN STALNO DELO
Z DOBRO PLAGO. VPRA-
ŠAJTE TAKOј PRI BIALO-
SKY BROS. 8434 KINSMAN
ROAD.

NAZNANILO.

No, Pepe, kam pa tako hitro.
Kam, kaj ne veš, da grem po-
gledat k Pavlu, kako se kaj
ima. No, kam boš šel pa v so-
boto zvečer, 25. novembra. Ali
ne veš, da gremo v Grdinovo
dvorano na banket? No, pa
ima zopet banket? Ali ti ni še
znano? Nikakor ne. Društvo
Slovenec št. 1. SDZ je tisto
društvo, ki letos zopet priredi
banket, in znano ti je, da to
društvo vedno preskrbi dosti
zabave, in gotovo jo bo tudi
letos, in to je resnica. In kaj
sem še slišal od odbora? Imeli
bodejo dvoje vrste godbo, ta-
ko da se bo lahko sukalo staro
in mlado. Zato pa odbor vabi
vse stare in mlade, da se bodo
vsi dobro zabavali. Ali mogo-
če veš kje se dobijo vstopnice?
Da, gotovo vem, namreč pri
John Gorniku na St. Clair ave.
Jos. Zokelj na St. Clair ave.
pri Mike Jalovcu na Spilker in
pri Kalanovem natakruju se
tudi dobijo. No, potem pa gre-
mo gotovo na zabavo, posebno
še ker čisti dobiček je name-
njen Slov. Narodnemu Domu.
Zatorej rojaki na svidenje v so-
boto, 25. nov. (139)
Uljudno vabi odbor.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE.
blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI, SE ZDRAVLJO

Na isti način in z istimi
aparati kot zdravijo v
VELIKIH SANITORI-
JIH V EVROPI

Uradne ure:

9. ujd. do 4. pop.
7. ujd. do 8. ujd.
10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da
ne pozabite naslova

Naprodaj je jako lep "counter"
za mesnico ali grocerijo, na
vrhu s fino brušenim steklom.
Naprodaj je tudi cash register
in nekaj polic ali stelaž pri-
pravnih za grocerijsko ali dru-
go trgovino. Prav poceni. 1125
E. 138th St. (136)

RAZPRODAJA.

Radi premalega * prostora
sem prisiljen razprodati polo-
vico moje zaloge po nižji kakor
tovarniški ceni. Kakor vam je
znano, se je vse, posebno pa čis-
to volneno blago podražilo za
skoro polovico od lanskega le-
ta in se vedno draži, zatorej
gledajte vsi, da si nabavite kar
potrebujete za zimo prej kakor
mogoče. Na tej razprodaji bo-
dete dobili sledeče blago po
skrajno znižani ceni:

1. Fine moške, ženske in otro-
čje jopice (sweaters).
2. Najfinejše ženske in otročje
zimске suknje.
3. Fine ženske žekete s kiljo
(suits.)

4. Fine čisto volnene ženske
kikirje.

5. Fine vsakovrstne mačke in
mufi (furs).

6. Fine poročne svilene obleke.

Vse gori navedeno blago je
čisto sveže iz najboljšega bla-
ga in moderno ter trpežno. To-
rej če si želite prihraniti precej
denarja, kupite sedaj, dokler
imate priliko, ker ta razprodaja
bode samo za kratek čas. Za
obilen obisk se vam naj tople-
je priporočam. (Fri. x114)

BENO B. LEUSTIG,
6424 St. Clair zraven 65. ceste.

Opomba: Za časa te razpro-
daje ne bom dajal kakor tudi
ne zamenjal tiketov ali stemp-
sov na gorej navedenem blagu.

NAJCENEJŠE VSE!

Edini prostor, kjer
lahko kupite po pol-
noma vae pjače,
karkoli želite po
najnižjih cenah je

GEO. TRAVNIKAR,
5500 St. Clair Ave.

POZOR!

Zabavni večer! Banket!
Vse cenejne člane društva
"Srca Jezusovega" se opozarja,
da se vdeležijo zabavnega ve-
čera, za katerega se je društvo
odločilo na soboto, 25. novem-
bra v Knausovi dvorani. Zače-
tek ob 7. uri zvečer. Ker je po
odloku društva vsak član pri-
moran kupiti vstopnico, če se
zabave udeležijo ali ne, se priča-
kuje vse najbolje. K obilni ude-
ležbi se vabijo tudi nečlani in
prijatelji domače zabave, ker
upamo, da bomo lahko po-
stregli vsem v zadovoljnost
vsakega, kdor se vdeleži tega
banketa. Cena vstopnicam je
75c za osebo, ali \$1.00 za par.
Prosta jed in pijača. Vstopni-
ce je dobiti pri Math Oblak,
1235 E. 60th St. John Pekolj,
6011 Bonna ave. John Levstek,
1121 E. 66th St. Frank Čoš,
1034 E. 61st St. Josip Zele,
6108 St. Clair ave. Ignac Jerič,
1193 E. 60th St. (139)
Na prijazen sestanek vabi
Odbor.

Želim dobiti sobo s hrano ali
brez hrane, in sicer med 120.
in 150. cesto, blizu St. Clair
ave. Prijave uredništvu. (136)

Pazite na zdravje otroka.

Zdrav, vesel in zadovoljen
otrok je veselje vsaki materi.
Ali je vaš baby zdrav in vesel?
Ali dobro spi? Če zgubiva na
teži, če je nervozen, tedaj ima
gotovo neprimerno hrano. Na
strani 3 dobite kupon. Izrežite
ta kupon in ga pošljite na pra-
vo mesto, zakar dobite knjigo,
obsegajočo 52 strani, ki vam
pove natančno vse radi zdrav-
ja vašega otroka. Uredništvo
to priporoča.

Pošiljateljem denarja!

Vsed zelo slabe poštne zveze svetujemo rojakom pošilja-
ti zdaj denar v staro domovino po brezličnem brzjavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljke za da-
našnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako
besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov;
ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pi-
sali za primanjkljaj.

Brezlične pošiljke gredo vse v Nemčijo, odtam na Du-
naj, odkoder jih odpošljejo na določeni naslov.

Potrdilo za izplačilo se zdaj iz stare domovine ne more do-
biti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju
poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan
Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom zadnje pošte in lastno-
ročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila ome-
njena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poš-
ta zveza zopet vrejena.

Opozarjamo, da je mogoče po brezličnem brzjavu posla-
ti le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10-
000 kron.

Za take pošiljke se naj nam pošlje le poštne Money Or-
dere in denar vgotovini, kajti privatnih čekov za brzjavne po-
šiljke ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTE-
TI ŠE \$4.00 ZA BRZJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se brzo-
javno.

K: 100.00.....	13.00	K: 600.00....	\$ 78.00
K: 200.00.....	26.00	K: 700.00....	91.00
K: 300.00.....	39.00	K: 800.00....	104.00
K: 400.00.....	52.00	K: 900.00....	117.00
K: 500.00.....	65.00	K: 1000.00...	129.00

TVRDKA FRANK SAKSER,

82. Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Čisto kurivo.

Naravni plin je čist.

Nobenega prahu, nesnage, pepe-
la. Nič dela, nič skrbi.

Rabite ga za kuhanje sedaj.

Kurite z njim to zimo.

The East Ohio Gas Company

Main 6640

Central 9020

ZIMA
JE
TU.

SEDAJ lahko preskrbite za svoj avtomobil, kakor za
sobo, da bode gorak. Potrebujete plahto za stroj,
alkohol v vodo, da vam ne mrzne, verige na kolesa, da
avtomobil ne drsi, kakor tudi rokavice in plahte, da vas
ne bo zeblo. Brisalka za šipo, da lahko skozi gledate, ko
gre sneg. Napravimo vam tudi lahko, da se zagrinjalo
na vratih odpre z vratmi vred kakor na sliki.

GRDINA & CO.

Prodajalci avtomobilskih in električnih potrebščin

6127 ST. CLAIR AVE.

Rosedale 1881

Princeton 1381

Zvezdana.

Ljudski roman

Spisal Anton Koder

A on ne pogleda vsega tega, akoravno je truden in žejen po dolgočevnej vožnji iz glavne mesta. Kakor da bi nekoga iskal ali pozdravljal dolgo zapuščene kraje, hiti od hrana do hrana. Tu nekoliko postoji, tam potegne nekako otožno z desnico po zamišljenem čelu, tukaj zopet nerazumljivo z glavo zmajuje. Kaka tri pota ga mora opominjati in klicati. Voda, naj prisede k mizi in si spočije.

"Koliko se je spremenilo, draga Vida, koliko, kar me ni bilo," pravi naposled, ko prisede k sestri, sedanjaj mladej gospodinj na očetovem domu. "Vse mi je tuje, sam sebe bi kmalu več ne poznal v domovini," pristavi se k prejšnjim besedam in žalosten umolkne.

"In tudi ti si se spremenil, dragi Vratoslav. Na tujem bi te niti ne poznala več," odgovori Vida, "a kaj ti praviš za to; odprti ti je svet in kmalu zapustiš lahko zopet kraj, ki je za te brez veselja. Ali dragi brat, ostani doma! Glej, skupaj bodeva živela, ti bodeš zdravil ljudi in pomagal ubožcem, jaz bodem pa gospodinja in za te skrbela. Ob nedeljah in praznikih popoldne ali kadar ti bode ljub, bodeva pa sem ter tja obiskovala skupno svoje znanec in prijatelje. Tudi omikane družine ti ne bode manjkalo. Gospod Kolovski iz Zabrja je prijazen gospod in bode tudi tibi prijatelj."

"Gospod Kolovski?" povzame začudeno Vratoslav. "Kdo je to, jaz ga ne poznam?"

Vida mora potem na dolgo in široko pripovedovati, kar je je znanega o Kolovskem gospodu in njegovej družini, in ne pozabi pohvaliti mlade gospe Zvezdane.

Pozna noč je bila. Po vasi so poglasile oljnat svetilnice in skozi vrtno drevje je svetila luna v spalnico Vratislavovo. On pa je sonec na oknu zrl v vas, in misel mu je drvila za mislijo, podoba za podobo iz njegovega otročjega življenja, katerega je srečno preživel doma pri svojih stariših.

Prvo poglavje.

Drugo jutro je bil Vratoslav že s solnčnim vzhodom na nogah, če se je tudi pozno vlegel in še dolgo v noč bedel.

Človek je tako stvarjen, da je vsako prenovljenje v znanosti v ozke zvezi z njegovo notranjostjo. Nove podobe v našem okrožju upljujejo tako močno na našo duševnost, da smo si nenaodoma v tujem svetu, v nepričakovanem stališču tuji samemu sebi. In Vratislavu je bilo domovje čez dolgih pet let nenavadno spremenjeno, domačega se ni čutil več na domačih tleh. Vse to mu je vznemirjalo dušo in kratilo spanje.

Isto popoldne je porabil torej za to, da se zopet udomači v gorskem zakotju, da obišče stare tovaršice izpod vaške lipe, sedanje mlade gospodarje na Radovju in popraša po tem in onem starem dedu, sivolasem sosedu, upognjenej babici in pozve, koliko nekdanjih znancev se ga še spominja. O pa kako, kako veselo in žalost je bilo to obiskovanje.

Mlade vaške gospodinjne, nekdanje vesele deklice so sklepe pale roke, kimala z glavami in se niso prečuditi mogle, kako je mogel dorasti in tako spremeniti se nekdanji Draganov Slavček. Pa kako majhen je bil še pred toliko in toliko leti, pa kako prijetno je bilo se tedaj! Zdaj je pa tako imeniten in učen ter spoštovan gospod, da sanje ne vedo, ali bi si ga upale še tikati, čeravno so mu nekdanj trdile, da mu ne reko nikdar drugače kot Draganov Slavček — ali pa nič, če mu ni tako po ugodu.

In možakarji, ti resni možakarji na Radovju so bili še v

večji zadregi pri nepričakovani Vratislavovem obiskovanju. Vedeli niso, kako in kaj hočejo govoriti s tovarišim, ki je neki tako učen, da mu ni tega. Kdo ve, če bi mu bilo povšeč, ko bi mu rekli kar Vratislav kakor nekdanj, ko so igrali skupaj v vasi in si sem ter tja posegli tudi s sovražnim namenom v kuštrove lase in si pulili srcaje izza hlač.

Pa je tudi v resnici križ občevati z gospodo, saj ona je občutna in natančna. Kadar se jej misli najbolj prikupiti, pa jo razžali in se jej zameri. Tako bi bil postavim marsikateri gospodar rad ponudil v znamenje prijateljstva Vratislavu pipo tobaka in bi mu ga bil zažgal s smrekovo trščico. A kako bi storil to? Gospoda, akoravno imenitna, niti tako svetlouničkaste pipe ne premore in rajši drage dišeče smodke puši, kakor da bi bilo kdo ve kaj posebnega v takem pušenju.

Zopet drugi znanec bi bil rad povabil Vratislava, naj prisede k črvicej javorjevi mizi, in hleb domačega kruha bi bil položil predenj. A zopet tu je križ, pravi križ! Gospoda pravijo da je le bel kruh, kakoršnega ne peko in ne poznajo na Radovju, kaj posebnega pa ni na izbero v ubogi zagorski vasi.

Tako je hitel Vratoslav od znanca do znanca in v tako zadregu je spravljal svoje sosedje. A to nič ne del! Blagovolja ga je vendar vse brez izjeme. Mlad žene so m dejale, da ga je škoda, ker se je potujil in postal gospod. Može so se mu pa priporočali in trdili, da je čast za Radovje in še velika čast, da imajo domačega doktorja, kakoršnega ne premorejo tri fare na okoli. In sivolasi stari in babice so se čudile, vesile in migale s suhimi bradami, ko jim je stiskal Vratislav roke. A sem ter tja je bilo seveda tudi marsikateremu nekaj protivnih mislij v glavi, kakor je to sploh navada. Ta in oni ded bi bil namreč rajši imel in ne bilo bi tudi napačno, ko bi bil prišel Vratislav po očetovej smrti domu in bi bil prevzel gospodarstvo, ki je zdaj tudi skoro popolnoma v tujih rokah. Marsikateri babici pa je žal, močno žal, da Vratislav ni postal "gospod", pravi gospod, ki človeku v nebesa pomaga. Saj je to lep in časten stan in Vratislav bi bil kakor nalašč stvarjen zanj.

Le mlajšim deklicam na Radovju in otrokom ni bil Vratislav celo povšeč. Prve so se skrivale, ko so videle Vratislava mimo iti, in potem skrivši pri prislonjenih durih sklepale sodbu, da bi on ne bil sicer napačen človek, ko bi tiste dolge brade ne imel, ko bi se na glavo ne bril, kakor vaški fantje, in ne pokrival gosposkega širokokrajnega pokrivala, temveč domači kostorec iz zajčje dlake, okinčan s pisanim šopkom in srebrno zapono.

Bosopeti paglavci in kuštravci pa so "krčali in naznanjali svojo sodbu o Vratislavu najboljše s tem, da so že od daleč, kadar so ga videli, stikali pokrivala v pest in bežali pred njim, kolikor je bilo mogoče. Ko so se čutili v varnem zavetju, zijali so pa radovedno vanj in v strahu božjem ugibali, ali je Vratislav tudi tak človek, kakor so drugi ljudje, ali menda tak, o kakoršnih čujejo v pravljicah, da otroke jemljejo in coprati znajo, zakaj pa je tako čuden kosmatin, da se takega videli niso nikdar.

Tako se je sodilo in ugibalo o Vratislavu v oddaljeni, prosti gorski vasi. Vratislav je videl vse to in smejati se je moral več potov taki naivnosti svojih rojakov. Sem ter tja pa je bilo v tem smehu tudi mnogo ironije. Vratislav je imel

srce na pravem mestu in ljubil je svoj ubogi narod tako, kakor ga ljubi malo njegovih sinov. Užalilo se mu je torej pogosto, če ga je nevedoma primerjal s sosednjimi srečnejšimi narodi. Spoznal je, kako daleč je zaostal v omiki. Jasno mu je bilo, kdo je kriv temu, kako krivična, kako bridka je njegova usoda!

Popoldne se Vratislav praznično obleče in naznanja Vidi, ki ne more umeti, kaj vse to pomenja, da gre novega sosedja in župana, gospoda Kolovskega obiskavat.

"Pa kmalu se vrni k večerji prav gotovo pridi!" zakliče Vida raz vznemirjenega praga za njim, briše si roki v bel predpasnik in se ozira tako dolgo veselega obraza tja proti Zabrju, dokler ne izgine Vratislav za vrtnim drevjem.

In šel je tja, zaviil ondi na desno po gladki novi cesti, saj pred petimi leti se nihče ni mislil, da se strma steza čez Gorjance spremeni kmalu v kame-nito grajsko pot. Kako pa se le je strmel Vratislav, ko se približuje belemu poslopju in predstoji ograjo novozasajenega vrta! Kako lepo, kako v redu, kakor umno in skrbno je bilo opravljeno vse tu, kako prijatelje razgled se je odpiral na desno, na levo, na vse strani!

Vratislav mora nevede postati in občudovati naravo okoli sebe in marljivost in umnost svojega sosedja. Iz takega premišljevanja ga izbudi žensko petje v obližji. Ozre se in na mali gredici za rožnim grmovjem zagleda mlado plevico med cvetličjem. Take vrtarice še ni videl. Kako prijetno se ji podaja širokokrajni beli slannik, poln cvetlic in domače krilo z zavihanimi rokavci. Nekaj časa stoji in ogleduje veselo plevico. A to veselje mu spridi domaći varuh, pasji kosmatinec, ki se pri tej prici leže na vežnem pragu izbudi, kaka tri pota vto zolaja, kvišku plane in potem počasnih korakov po stezi na vrt zavije, kakor bi hotel reči: "Pa pogledjmo, kaj hoče ta tuji vsiljenec; kar tako tatunsko opazovati ga ne pustim mlade gospodinjne, ali očitno, če hoče, ali pa nič."

Plevica povzdigne veselo glavo, ko začuje domačega lorda, in v tem trenutku seveda se mora pokazati Vratislav in jo pozdraviti ter vprašati po gospodu Kolovskemu.

Deklica naša znanaka Zvezdana, zarudi kakor pireh pri tem vprašanju, sramežljivo slannik na čelo pomakne in meneč, da hoče urno poklicati očeta, odide po stezi in Vratislavovega kosmatinskega izdalca v naglici za seboj pokliče.

Tudi Vratislav je v nekaki zadregi. Neprijetno bi mu bilo, ko bi vedela deklica, da jo je spoznal in da ga zaradi sramežljivosti niti počakala ni, da bi se ji bil predstavil. Iz take neprijetnosti ga reši ali nevedno naključje ali dekliska radovednost, kajti Zvezdana se na večnem pragu nekako skrivši čez ramo nazaj po njem ozre.

Ta pogled je bil po Vratislavovi razsodbi precejšne cene. Saj vendar ni tako boječa ta deklica in napačna, kakor bi si bil lahko mislil. Ozrla se je po meni, morda iz radovednosti, ali ji sledim, ali pa — kdo ve, — ali bi ji bilo ljub, če bi odšel brez seznanja zopet od tod?

Obe lepi misli, obe prijetni človeku, ki išče v tuji hiši prijatelja in si privoljuje nepovabljen gostoljubne pravice!

"Prav lepo je od vas in jako me veseli, gospod doktor, da me obiščete," pravi, nekoliko pozneje gospod Kolovski, ko se mu Vratislav predstavi in imenuje svoje ime in dom. Potem sedeta skupno za omizje v spodnji sobi z razgledom na vrt in govorica se prične, kakoršna je navadno v prvih trenutkih.

"Vi ste torej kmetski sin, a v tujni izrejen, v tujem duhu omikan. Trikrat prijetno se sliši torej, da še vedno ljubite svoj zagorski dom, rojstno zemljo, da vas je gnalo hrepenenje po dolgih letih zopet domu, kakor pravite." Tako povzame polagoma gospod Kolovski besedo, bliže k svojemu gostu prisede, dvigne čašo ru-

menega vinca, s katerim jima je Zvezdana postregla, in pravi: "Na zdravje torej, gospod doktor, vaša prekrasna domovina naj živi in vsi njeni sinovi, ki mislijo kakor vi!"

Vratislav trči navdušeno s tujim starcem in v tem trenutku se mu vzbudi nekaka naglenost do sivolasega sosedja. Dober človek mora biti to, srce ima na pravem mestu. Torej je, kakor ga razodeva jezik, in vendar sodi tako pošteno o narodnih idejah.

Ko stariček nekako urnejše, kakor da bi si hotel neprijetno misel iz glave pregnati, kupi vina izpije, nasloni glavo v dlan in pravi: "Pa ni treba misliti, moj mladi prijatelj, in se ne prevzeti zaradi tega, ker sem pohvalil vašo ljubezen do domovja. Tako delajo vsi narodi brez izjeme. Pojdite v daljino saharino puščavo in vprašajte večno potujočega Beduina, kje je njegov dom, kje njegov veselje; pokaže vam kos pečene zemlje pod pekočim solncem, za katero je pripravljen darovati svoje življenje. Ali pa hitite tja na obrežje ledenega morja v sneženo kočjo ubogega Eskima in Samojeda, pripovedujte mu o večno cvetočih južnih deželah, vabite ga tja, kjer se mu smeji sreča in veselje; pokaže vam ginen ledeno pogorje, rekoč: "Glej, tu sem se rodil, tu so živeli in ropeli moji dedje in tu naj počivajo nekdanj tudi moje kosti."

In mi, ki se prištevamo k omikancem, naj bomo ponosni na svojo ljubezen, ki je povrh več potov le na jeziku, srcu neznan stvar? Isti še ne ljubi ki razklada kakor žid prekupovalno blago pri vsaki priložnosti svoja čutila, temveč oni, ki tudi svoji ljubezni donasi darove po svoji moči. Zalibože, da mora biti poslednje več potov le ideal. In gorje tistemu, ki poskuša prodreti v svetišče uzorov, spremeniti ga v resnico, v blagor svojih bratov! Pregannja, psovan, zaničevan je zaradi tega, četi naj vse, žive dni, da je ono greh, zakar se navdušuje ubogi sin Sahare, sin ledenih gora; ljubezen do svoje domovine."

(Dalje prihodnjič.)

POZOR! ZAKAJ?? ČAKAJ!

Slavnemu občinstvu v Collinwoodu in okolici si usojam naznaniti, da sem popolnoma pripravljen za zimске čase. Svojo zalogo blaga sem tako spopolnil, da nimam več prostora kam bi blago djal. Zatorej uljudno vabim collinwoodske Slovence in Hrvatice, da se ob vsakem času poslužijo moje trgovine. Može in fantje, pri meni dobite lepe in trpežne suknje in obleke po zmernih cenah. Očetje, pripeljite svoje sinove v mojo trgovino po obleko ali suknjo. Samo jaz Slovenec jih imam v Collinwoodu in okolici. Sveta dolžnost je, da podpirate domače podjetje, ker tudi jaz podpiram vas. Sosed je vedno k sosedu za podporo, ne pa v mesto, kjer ve da ne bo dobil podpore. Ne glejte na velika okna in na kriče napise, zakaj velike in kričeče oglašne in plakate plačate vi ne pa trgovci, ker taka stvar velja na tisoče dolarjev na leto. To plačajo odjemalci, ne pa trgovci.

Žene in dekleta, pridite k nam, ogledite si naše blago. Jaz mislim, da gotovo naredimo kupčijo, samo če k nam pride. Ne bom pisal, da imam dva tisoč suknj ali pet tisoč kilef kakor pišejo drugi, zakaj ker nisem jaz milijonar, sem revne matere sin. Imam pa prilično zalogo dekliskih oblek in suknj. Le pripeljite ve slovenske matere svoje hčere k meni, v moji trgovini dobite dovolj vsega, kar pripada k dobri in trpežni obleki.

Nadalje imam precejšno zalogo čevljev za moške, ženske in otroke, po jaklo zmernih cenah. Jaz nisem cen povišal kakor so jih vmestu, pri meni so še navadne cene, ne pa polovično višje. Rojaki in rojakinje, pridite k vašemu dobro znanemu trgovcu in rodoljubu

JOSEF GORNIK,

672 E. 152nd St.

Se nekaj naj omenim. Delam nove in popravljam stare oble-

ke in suknje. Popravljam tudi za ženske. Naj omenim še, da sta začela v Collinwoodu z razprodajo, eden pravi, da gre iz trgovine, drugi pa da bo opustil trgovino. Pravita, da imata mlado blago, mogoče deset let staro, torej rojaki upoštevajte domače trgovce, ki drže z vami. Ako nimam jaz doma take suknje kakor bi jo vi radi, tedaj grem z vami, kjer kupujem blago, pa si lahko zberete kar želite. To velja za moške, ženske in dekleta.

Za prehlajen vrat

Thoxine

Nikogar ni boljšega kot Thoxine, kar je drugačno kot druga zdravila. Če imate vnetje v ustih, prehlajen vrat, tonilitis, pojdite v lekarno in kupite steklenico Thoxine. Hitro ozdravi brez neprijetnosti. Bodi te gotovi, da dobite Thoxine. Lekarna pverne denar, če niste zadovoljni.

Otroci ljubijo Thoxine. Ne grgrajo, ker v teh sredstvih je mnogo šelasa, kar je nevarno za zobe. Kupite Thoxine.

Poskusna steklenica 25 centov.

Ali vas veseli narava?

Tedaj si preskrbite fotografski aparat, s katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.

Najboljša aparata dobite pri

F. BRAUNLICH

LEKARNA

1353 E. 55th St.

DELAVCI

Dobra plača.
Fine delavske razmere.

Willard Storage Battery Co.

274 E. 131st St.

vogal Marquette Rd.

in Lakeside Ave.

The May's Bargain Basement

Moške (\$15 \$18 \$20) suknje \$11.75

satini rykavi,
ročne dele
za gumbnice
single ali
dvojno breasted

\$11.75

medre in črne
fini vzorci
dobrega blaga
ter izvraten
materijal.

Popolna izbira za soboto za moške in mladeniče, dobili smo te suknje po srečnem nakupu, krasno blago. Tovarna, ki izdeluje te suknje, prodaja le najboljše trgovinam. Vaša suknja je vredna \$15, \$18 in \$20

1000 dekliskih oblek in suknj vrednih \$5.00

Najboljše dekliske obleke, tretino cene kot navadno, cheviot in Norfolk vzorci. Za dečke 2½ leta 18. Bargain Basement. Samo \$3.90

NE IGRAJTE SE Z ZDRAVJEM

Zdravje je več kot premoženje. Če se ne počutite dobro, ne stavljajte vašega zdravja v nevarnost z raznimi alkoholičnimi grenčicami, ki samo oslabijo kri in paralizirajo krvne celice. Kri je dragoceni tok življenja. Kri se pretaka skozi žile in prinaša hrano vsaki celici telesa. Ob istem času odnaša nabirajoče se nečiste snovi in se bori proti bacilom, ki napadajo telo. Raditega se morate znebiti vsega, kar glabi krvne celice. Samo močne in živahne krvne celice so zmogne pravilno delovati za rast telesa. Čisto naravno vino ne škoduje krvi, pač pa utrdi telesni sistem, živce, odpravi nervoznost in tako povzroči v telesu, da lahko opravlja svoje življenske dolžnosti, pravi dr. Armand Gautier, član Francoskega Inštituta v listini, ki se je brala pred kratkim pred francosko akademijo. To je vzrok, zakaj bi morali uživati

Trinerjevo ameriško grenko vino.

To neprimerljivo zdravilo je narejeno iz zdravilnih zelišč, korenin in lubja, ki imajo veliko zdravilno vrednost in iz čisto naravnega rudečega vina. V njem ni nobenih kemikalij ali strupa. Pomaga prebavi, učvrsti živce. Je pomoč zoper

ZAPRTJE,
NAPETOST,
GLAVOBOL,
BRUHANJE,
NERVOZNOST,
SLABA KRI,
POMANJKANJE ENERGIJE,
SPLOŠNA SLABOST.

Ozdravi hitro in varno. Zavrnite slabe ponaredbe, ki samo kradejo vam denar. Naš namen je narediti zdravilo kolikor mogoče dobro, in cena je kljub silno zvišanim potrebščinam vsega, stara: \$1.00, po lekarnah.

Sedanje vreme prinaša s soboj razne goste kot revmatizem in nevralgijo. Ali se jim znate upirati? Najboljše je, če rabite Trinerjev liniment. To močno zdravilo je jako uporabno tudi pri otrplem vratu, napetju in razpoklinah. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60 centov.

Pri vseh boleznih, katere spremlja kašelj, zahtevajte Trinerjev pomirjevalec kašlja. 25 in 50c, po lekarnah. Po pošti 35 in 60 centov.

JOSEPH TRINER,

IZDELJUJOČI KEMIST

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.